

NAJČEŠĆE PREDRASUDE O RODNO UVJETOVANOM NASILJU

	NAJČEŠĆE PREDRASUDE	ČINJENICE
1.	Seksualno nasilje nije čest problem.	Prema podacima Vijeća Europe (2003.) jedna od pet žena (20%) tijekom života doživjet će pokušaj silovanja ili silovanje. Za manje teške oblike nasilja taj broj je daleko veći. To što je većina slučajeva neprijavljena i neprepoznata, ne znači da nasilja nema.
2.	Većina silovanja događa se u mračnim i napuštenim ulicama, u noći.	Silovanje, kao i ostali oblici seksualnog nasilja događaju se u jednakom omjeru po danu i po noći. Rijetko se događa u napuštenim ulicama i parkovima. Više od 50 % slučajeva događa se u domu počinitelja, domu žrtve ili njihovom zajedničkom domu (Heenan i Murray, 2006.)
3.	Najčešće siluju nepoznate osobe	Najveći broj silovanja i drugih oblika seksualnog nasilja počinile su žrtvi poznate osobe. U više od 70% slučajeva žrtva poznaje počinitelja (partneri, prijatelji, poznanici) (RAINN, 2019.).
4.	Silovatelje je lako identificirati: to su luđaci koje je lako uočiti po izgledu i	Ne postoji tipičan silovatelj. Silovatelji dolaze iz svih socio-ekonomskih klasa i rasnih i nacionalnih pripadnosti. Ne može

	ponašanju.	ih se prepoznati po specifičnom načinu oblačenja ili ponašanja.
5.	Silovanje je rezultat izuzetno jake seksualne želje koja se ne može kontrolirati.	Glavni razlog seksualnog nasilja je moć – nadvladavanje i kontrola druge osobe, te podčinjavanje svojim željama i potrebama. Silovanje nije grub seks, silovanje je nasilje. Prisiljavanje nekoga na seksualnu aktivnost protiv volje te osobe je čin nasilja i agresije. Podržavanje predrasude kako su muškarci slabi u kontroli svojih nagona i impulsa održava priču o krivnji žene-izazivačice.
6.	Seksualno nasilje je impulzivan čin.	U većini slučajeva seksualno nasilje je planirano. Počinitelji često koriste situacije u kojima je ciljana osoba ranjiva i samim tim manje sposobna za obranu.
7.	Ne može se nazvati silovanjem kada se osobe poznaju. (Kada dvoje izađe na spoj, nema govora o silovanju.)	Većina počinitelja su osobe koju žrtva poznaje. U adolescenciji, u devet od deset slučajeva seksualnog nasilja počinitelji su partneri/bivši partneri (UNICEF, 2017.). Silovanje je silovanje, bez obzira na odnos žrtve i počinitelja. Svatko ima pravo na promjenu mišljenja, pogotovo o seksualnim aktivnostima. Neki oblik seksualnog kontakta ne znači otvoren poziv na seksualni čin. I u slučajevima kada su žrtva i počinitelj ranije imali seksualne odnose, to ne daje pravo počinitelju da

		prisiljava žrtvu na seks manipulacijama, pritiskom, prisilom, prijetnjom ili nasiljem.
8.	Ne postoji silovanje u braku.	Žena u braku nije vlasništvo muškarca s kojim je u bračnoj/izvanbračnoj zajednici. Svaka seksualna radnja bez pristanka seksualno je nasilje i kazneno djelo.
9.	To što je osoba u vezi već jednom pristala na seksualne odnose, znači da i svaki sljedeći put mora pristati.	Pristanak na neku seksualnu aktivnost koji je dan jednom, nije pristanak za bilo koju drugu seksualnu aktivnost i u nekom drugom trenutku. Seksualne aktivnosti su izraz međusobne želje i poštovanja , a ne očekivanja, pritiska i prisile. Osoba se može predomisлити u bilo kojem trenutku za vrijeme seksualne aktivnosti, a partner/ica to mora poštovati.
10.	Žrtve silovanja su najčešće atraktivne mlade žene.	Vjerovanje kako samo mlade i atraktivne žene mogu biti silovane proizlazi iz mita o silovanju kao rezultatu seksualne potrebe i privlačnosti. Seksualno nasilje je zločin iz moći i potrebe za kontrolom, a silovatelji biraju žrtve koje percipiraju ranjivima ili nad kojima imaju moć. Svaka osoba može biti silovana, bez obzira na fizički izgled, dob, način oblačenja, socijalni status ili način ponašanja. Vrlo često su seksualno zlostavljane djevojke i žene s fizičkim invaliditetom, psihičkim poremećajima ili

		mentalnim ograničenjima.
11.	Žene izazivaju silovanje svojom odjećom ili svojim ponašanjem.	Većina žena je uvjerenjena ne mogu biti silovane, jer paze na svoje ponašanje i način odijevanja. Činjenica je da atraktivna odjeća ili ponašanje nije poziv na silovanje. Prisiljavanje nekoga na neželjenu seksualnu aktivnost je seksualno nasilje, bez obzira na odjeću i ponašanje žrtve.
12.	Ako žena nije ozbiljno fizički povrijeđena, malo je vjerojatno da je bila silovana.	U gotovo 90% slučajeva silovanja uključena je prijetnja za život žene ili njoj bliske osobe, a u 11 % slučajeva uključena je prijetnja oružjem (RAINN, 2019.). Osim blokade izazvane strahom, dio žrtava prividno popušta kako bi smanjile rizik od povrede ili težinu povreda.
13.	Ako osoba svojevolaro ode u kafić/klub ili nekome u stan, svjesna je rizika od silovanja. Ako se nešto kasnije i dogodi, ne može tvrditi kako je silovana. Trebala je znati kako se ne može tako ponašati.	Kada osoba i ode nekome u stan i pristane na neki oblik seksualnih aktivnosti (npr. ljubljenje), to nije dozvola za sve seksualne aktivnosti. Kada netko nije siguran do koje granice je druga osoba spremna ići, uvijek može stati i pitati. Kada netko kaže ne ili stani , to znači NE . Seksualne aktivnosti pod prisilom su seksualno nasilje.
14.	Ne može se reći da je neko djelo seksualno nasilje, kada se dogodi nakon konzumacije alkohola ili droge.	Kada je netko pod utjecajem alkohola ili nekog drugog sredstva ovisnosti, to nije poziv za nasilje. Osoba pod utjecajem takvih sredstava nije u stanju dati ključni

		element za seksualnu aktivnost – pristanak. To što osoba ne može dati pristanak, ali ni svjesno odbiti neželjeni seksualni odnos, to nije poziv za nasilje.
15.	Kad muškarac plati izlazak, normalno je da očekuje seksualni odnos.	Seks nije trgovina , nego rezultat obostrane želje. Nije važno je li netko platio piće ili poklonio skupi dar – to je bio osobni izbor . Nitko nije obvezan „otplatiti” piće ili dar neželjenim seksualnim odnosom. Seksualni odnos se ne duguje nikome. Prisila na seksualni odnos nakon plaćenog izlaska je seksualno nasilje .
16.	Žene često lažno optužuju muškarce za silovanje.	Žene ne lažu o silovanju; dapače, žene rijetko prijavljuju silovanje zbog brojnih razloga. Prema podacima FBI-a, broj lažnih prijave za silovanje i seksualno zlostavljanje nije veći od broja drugih lažno prijavljenih kaznenih djela (krađa, provala, pokušaja ubojstva) i iznosi 2 % (Heenan i Murray, 2006.; National Sexual Violence Resource Center, 2015.).
17.	Ako žena zaista želi, ona može spriječiti silovanje/seksualno zlostavljanje.	Silovatelji se vrlo često služe izravnom prijetnjom životu žrtve ili njoj bliskih osoba kako bi izvršili krivično djelo i osigurali da žrtva ne prijavi seksualno zlostavljanje. Što god osoba učinila kako bi preživjela silovanje jest ispravno . Osoba može ne

		pružati otpor zbog brojnih razloga: • osjećaj ugroženosti vlastitog života (odnos snage, prijetnje i/ili oružje) • šok, strah, užas • nije u mogućnosti (premlada, pod utjecajem alkohola ili droge, u snu) Ne pružanje otpora nije pristanak za sudjelovanje. Odgovornost je isključivo na počinitelju.
18.	Katkad je žrtva sama kriva za seksualno nasilje.	Seksualno nasilje nikad nije krivnja žrtve, bez obzira na način odijevanja ili noćne izlaske. Nitko ne želi biti silovan. Odgovornost i krivnja je uvijek na počinitelju. Nepostojanje vidljivih ozljeda često se doživljava kao nedostatak jasne obrane i samim tim pristanak. Pritom se zaboravljaju prijetnje i strah, koji često blokiraju žrtvu. Osim toga, neke žrtve se svjesno prepuste kako bi smanjile rizik od povreda i smrti. To ne znači da su dale pristanak počinitelju. Svaka od osoba koja je doživjela silovanje napravila je najbolje što je mogla i znala kako bi preživjela.
19.	Muškarci ne mogu biti žrtve seksualnog nasilja.	Muškarci također mogu biti žrtve seksualnog nasilja - jedan od sedamdeset jednog muškarca doživjet će silovanje u nekom trenutku života (Black i sur., 2011.),

		a jedan od šest dječaka će doživjeti neki oblik seksualnog nasilja prije osamnaeste godine (Finkelhor, 1990.).
20.	Muškarci uvijek žele i uvijek su spremni za seksualne odnose.	I muškarci i žene misle o seksu i uživaju u njemu jednako , kad imaju odgovarajuće, brižne i pažljive partnere/ice. Povremeni nedostatak želje za seksualnim odnosima ili iskazivanje emocija nisu nedostatak „muževnosti“ , nego baš suprotno. Muškarci kao i žene pokatkad jednostavno ne žele seksualne odnose i nisu spremni za njih. Muškarci i žene odnosno djevojke i dječaci trebaju naučiti biti slobodni od društveno nametnutih uloga i živjeti u skladu s vlastitim željama i potrebama.
21.	To se meni ne može dogoditi!	Nažalost, seksualno nasilje se događa svima, bez obzira na godine, socio-ekonomski status, vjeru, grad ili mjesto odakle dolaze. Žrtve seksualnog nasilja su bebe, starije osobe, osobe s invaliditetom, LGBTIQ osobe, muškarci.
22.	U slučaju da je dijete ili mlada osoba koju poznajem doživjela seksualno nasilje, uvjeren/a sam kako bi mi to odmah rekla.	Veliki broj osoba koje su preživjele seksualno nasilje neće nikad nikome reći što im se dogodilo niti će to prijaviti policiji. Većina djece i mladih je zbunjena iskustvom nasilja, osjećaju se odgovornima ili smatraju kako su nekako pridonijeli

		svemu. Mogući razlog šutnje i skrivanja su prijetnje počinitelja kako ne smije nikome ništa reći. Jedan od najvećih strahova je da će je bliske osobe i okolina okriviti i odbaciti zbog preživljenog nasilja.
23.	Pričanje o proživljenom iskustvu samo otežava situaciju.	Omogućiti osobi da otvoreno govori o svom iskustvu u sigurnoj i zaštićenoj sredini, važan je korak procesa oporavka. Olakšava smanjenje osjećaja krivnje i prekida začarani krug šutnje vezan uz nasilje. Istodobno, nikada žrtvu nasilja ne treba prisiljavati da priča o iskustvu. Svatko treba svoje vrijeme, način i vlastiti proces kako bi mogao/la govoriti o tome.
24.	Seksualni komentari i primjedbe upućivani ženama dio su koketiranja ili zavodjenja.	Komentari i primjedbe obojani seksizmom, uvredama i diskriminirajućim porukama oblik su najraširenijeg oblika seksualnog nasilja - seksualno uznemiravanje/napastovanje. Seksualno uznemiravanje jedan je od najčešćih i najviše prihvaćenih oblika seksualnog nasilja u većini društava. Ono se odnosi na sva neželjena spolna ponašanja koja nužno ne uključuju fizički dodir, a osobu dovode u neugodan i ponižavajući položaj, te izazivaju osjećaj srama. Koketiranje i zavodjenje je uzajamno i željeno, uznemiravanje je jednostrano, neželjeno i

		stavlja osobu u neravnopravan položaj.
25.	Buljenje, stajanje suviše blizu i davanje raznih znakova (namigivanje, zviždanje) signali su kojima muškarci ženama daju do znanja da im se sviđaju te žele stupiti u kontakt s njima.	Neželjeni govori tijela upućivani ženi oblik su seksualnog uznemiravanja. Buljenje, stajanje suviše blizu osobe, zviždanje i slično, ponašanja su koja nisu dobrodošla, a svakodnevno su vrlo uobičajena na javnim mjestima, u školi i na radnom mjestu. Po osobu kojoj su upućena su uznemirujuća, neželjena, stvaraju osjećaj nesigurnosti te vrijeđaju osobu. Navedena ponašanja uzrokuju izbjegavanje osoba, javnih prostora ili javnih prijevoznih sredstava u kojima se ovakva ponašanja događaju.
26.	Zahtijevanje seksualnih usluga u zamjenu za druge usluge sastavni je dio radnog i obrazovnog okruženja.	Zahtijevanje seksualnih usluga oblik je seksualnog uznemiravanja u kojem je ključan element moć. Osoba koja je na moćnijoj poziciji zahtjeva seksualne usluge u zamjenu za davanje više ocjene, slobodnog dana, povišice i slično. Seksualno podmićivanje je inzistiranje na seksualnim povlasticama koje koriste osobe koje imaju više moći i utjecaja te time žrtve dovode u nepovoljan položaj.
27.	Prisilno dodirivanje intimnih dijelova tijela dio je seksualne igre.	Ukoliko su dodirivanja intimnih dijelova tijela neželjena od strane osobe koje se tiču, ona su oblik seksualnog zlostavljanja.

		Svaki intimni fizički dodir ili spolna ponašanja koja su neželjena i iznuđena pod primjenom sile i/ili prijetnje seksualno su nasilje. Bilo koji oblik nametnute, prisilne spolne radnje povređuju osobne granice i integritet druge osobe.
28.	Insistiranje na seksualnom odnosu kao potvrda pomirenja nakon svađe sastavni je dio ljubavnog odnosa dviju osoba (partnerske veze, braka).	Navedeni način ponašanja smatra se seksualnim nasiljem. Sve seksualne aktivnosti izmanipulirane lažima, prijetnjama ili prisilom primjeri su oblika seksualnog zlostavljanja / prisilnih spolnih radnji. U tim slučajevima ne poštuju se želje, potrebe ali i osnovna prava druge osobe. Pravo svake osobe je odbiti sve seksualne aktivnosti koje se žele iznuditi ili prisiliti na ove načine.
29.	Nije riječ o nasilju, muž i žena se samo svađaju i to je njihova privatna stvar.	Nasilje u obitelji nije, kako se nažalost često pretpostavlja "obiteljska stvar", nego je riječ o teškim nasilnim djelima koja ostavljaju znatne tjelesne i duševne ozljede. Umanjivanje problema nasilja koje se događa u obitelji posljedično ima utjecaj na to da se ženu čini suodgovornom za nasilje koje je preživjela ili proživljava. Nasilje u obitelji je ozbiljan društveni problem i njegove posljedice se očituju u različitim područjima društvenog života. S obzirom kako živimo u patrijarhalnom

		društvu u kojem vlada model neravnopravne raspodjele među spolovima/rodovima, nasilje nad „svojom“ ženom često se smatra normalnim i prihvatljivim ponašanjem.
30.	Žrtva uzrokuje nasilje. Zlostavljana žena je to tražila.	Zlostavljač uzrokuje nasilje. On je odgovoran za svoje akcije. Uvjerenje mnogih ljudi je da žrtva na neki način “zaslužuje” nasilje te da se muškarci ponašaju brutalno samo zato što su “izazvani” od svoje partnerice. Međutim, nije presudno što žena čini, zlostavljač je taj koji odabire nasilje kao svoj oblik ponašanja. Ustvari, većina pretučenih žena čini sve što je u njihovoj moći kako bi spriječile partnera da bude nasilan. Samo je on taj koji može zaustaviti nasilje.
31.	Osobe koje se nasilno ponašaju, ne mogu si pomoći	Nasilno ponašanje je neodgovarajući način nošenja sa stresom, srdžbom, strahom i frustracijom. Sa srdžbom se može suočavati na različite načine, a nenasilni načini izražavanja srdžbe mogu se usvojiti i u kasnijoj životnoj dobi. Nasilne osobe mogu promijeniti svoje nasilno ponašanje i uspostaviti kontrolu nad njim.
32.	Zlostavljane žene biraju nasilne partnere. Čak i kad takva žena ostavi nasilnog partnera, naći će drugoga koji	Predrasuda je kako sve zlostavljane žene teže ponovno stupiti u odnos s nasilnim

	će je ponovno tući.	muškarcem. Međutim, kada jednom uspije prekinuti nasilan odnos, žena će izbjegavati nasilne partnere. Dio će žena uspjeti naći nenasilnog partnera, dio će izbjegavati bilo kakav partnerski odnos, a dio žena će ipak ponovno ući u nasilan odnos. S obzirom na dinamiku razvoja nasilja u partnerskim vezama te obilježja muškaraca zlostavljača i zlostavljanih žena, dio žena će krivo protumačiti "snagu" i "brigu" budućeg partnera te ponovno ući u nasilan odnos.
33.	Nasilje u obitelji događa se samo u nižim društvenim slojevima.	Iako se najveći udio prijavljenih slučajeva nasilja u obitelji odnosi na obitelji iz nižih društvenih slojeva, ono se zbiva u svim slojevima. U višim slojevima ima drugačije oblike i "tamnu" brojku.

Literatura:

Hojt Ilić, A. i Mamula, M. (2020.). Predrasude vezane uz seksualno nasilje. U: Mamula (ur.) Seksualno nasilje nad i među mladima. Zagreb: Ženska soba.

<http://zenskasoba.hr/docs/zenska%20soba%20knjiga.pdf>

Mamula, M. (2005) Definicija i oblici seksualnog nasilja. U: Mamula, M. i Komarić, M. (ur.) Seksualno nasilje – teorija i praksa. Zagreb: Ženska soba. Str. 9-25

Ženska soba (2005) Stanje seksualnih prava žena u Hrvatskoj. (znanstveno-istraživački rad Ženske sobe)

Mamula, M. et al. (2013) Seksualno nasilje u Hrvatskoj 2000.-2010. Zagreb: Ženska soba.

London Rape Crisis Centre (1988) Sexual Violence – The Reality for Women. London: The Women`s Press Handbook Series.

Levak, J. (2005) Ostali oblici seksualnog nasilja protiv žena. U: Mamula, M. i Komarić, M. (ur.) Seksualno nasilje – teorija i praksa. Zagreb: Ženska soba. Str. 79-84

Komarić, N., Nikolić-Ristanović, V. i Vaz Cabral, G. (2005) Trgovina ženama u svrhu seksualne eksploatacije i prostitucije. U: Mamula, M. i Komarić, M. (ur.) Seksualno nasilje – teorija i praksa. Zagreb: Ženska soba. Str.63-74

Pavleković, G., Ajduković, M. i Mamula, M. (2003) Nasilje nad ženom u obitelji: osobni, obiteljski ili javnozdravstveni problem? U: Ajduković, M. i Pavleković, G. (ur.) Nasilje nad ženom u obitelji. Zagreb: Društvo za psihološku pomoć. Str. 19-29

Ajduković, M. (2003) Mitovi i činjenice o nasilju nad ženama. U: Ajduković, M. i Pavleković, G. (ur.) Nasilje nad ženom u obitelji. Zagreb: Društvo za psihološku pomoć. Str. 43-53

Mamula, M. (2003) Prijavljivanje seksualnog nasilja. U: Mamula, M. i Komarić, N. Seksualno nasilje – teorija i praksa. Zagreb: Ženska soba. Str. 31-46